

**Силабус курсу
«Історія країн Азії та Африки (2 частина)»**

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 Історія та археологія
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»
Кількість кредитів: 4
Рік підготовки, семестр: 4-й, VII семестр
Компонент освітньої програми: обов'язковий

Дні занять: згідно з розкладом занять, з можливістю дистанційної роботи на платформі Googl Meet
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Кандидат історичних наук, доцент **Федорів Ірина Олегівна**

Контактна інформація

feiol@tnpu.edu.au +38098-920-60-09

Опис дисципліни

Навчальний курс «Історія країн Азії та Африки (2 частина)» є обов'язковою дисципліною з циклу професійної підготовки істориків, котра передбачає формування системних знань студентів щодо визначальних тенденцій розвитку афро-азійського світу в ХХ – на початку ХХІ ст. та має сприяти глибшому розумінню особливостей внутрішньо- і зовнішньополітичної діяльності провідних країн Азії і Африки, їх духовно-культурного розвитку як окремих специфічних цілісних політико-ідеологічних й соціально-економічних систем, визначення їх місця у загальноісторичному процесі людства окресленого періоду. Відтак навчальна дисципліна «Історія країн Азії та Африки (2 частина)» передбачає підвищення теоретичної підготовки студентів з актуальних питань сучасних політичних та соціально-економічних процесів у країнах Азії та Африки, розвиток здатності з'ясування нових стратегічних цілей зовнішньої і внутрішньої політики цих країн у біполярну та постбіполярну епохи, вміння давати самостійні оцінки ключовим внутрішньо- й зовнішньополітичним процесам, регіональним проблемам афро-азійського світу новітньої доби в контексті сучасної геополітики, робити відповідні висновки й узагальнення.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/4	1. Вступ до курсу «Новітня історія країн Азії та Африки». Країни Західної та Центральної Азії у ХХ – на початку ХХІ ст.	Знати про предмет і завдання курсу, періодизацію «Новітньої історії країн Азії та Африки». Розуміти, що таке цивілізаційний підхід до вивчення історії країн Азії та Африки. З'ясувати основні тенденції розвитку країн Азії і Африки у новітню добу. Вивчити особливості історичних процесів у країнах Західної та Центральної Азії у новітній період: Турецька Республіка, Іран, Афганістан.	Обговорення, дискусія, творчі завдання
4/4	2. Країни Південної Азії у ХХ – на поч. ХХІ ст.	Розуміти основні тенденції розвитку Індії у новітню епоху. Особливості Британської Індії на початку століття. З'ясувати специфіку історичного розвитку Індії між двома світовими війнами. Проаналізувати	Обговорення, творчі завдання, повідомлення, презентації

		<p>становище національних сил Індії на завершальному етапі боротьби за незалежність. Визначити особливості періоду Домініону Індійського Союзу (1947–1950). Знати про становлення основ державності Республіки Індії у 1950–1980 рр. Розвиток партійно-політичної і державно-правової структур Індії у 1990-ті рр. З'ясувати особливості соціально-економічного і політичного розвитку Індії на сучасному етапі. Проаналізувати історичний розвиток Пакистану: виникнення, розбудова, основні проблеми. Розуміти особливості створення та розвитку Народної Республіки Бангладеш.</p>	
6/6	3. Країни Близького Сходу в новітню епоху.	<p>Знати про специфіку розвитку країн Близького Сходу у міжвоєнний період, особливості становлення мандатної системи. Вивчити історичні події об'єднання Аравії. З'ясувати суть палестинської проблеми. Хід подій на Близькому Сході під час Другої світової війни. Розуміти особливості створення держави Ізраїль, причини формування палестинського руху опору та арабо-ізраїльського протистояння у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. Аналізувати перспективи урегулювання палестинської проблеми. З'ясувати ключові проблеми розвитку і становлення державності у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. в Сирії, Лівані, Іраці. Війна у Перській затоці.</p>	Обговорення, презентації, повідомлення, творчі завдання
4/4	4. Арабські країни Африки в новітню добу.	<p>Аналізувати національно-визвольні рухи в країнах Північної Африки у міжвоєнні роки: Єгипет, Алжир, Лівія. З'ясувати історичний розвиток арабських країн Пн Африки під час Другої світової війни. Знати про специфіку розвитку Єгипту у другій половині ХХ – на поч. ХХІ ст., наслідки революції 1952 р. Вміти об'єктивно проаналізувати правління Г. Насера (1954–1970), А. Садата (1970–1981), Х. Мубарака (1981–2011). Єгипет – лідер серед арабських країн сучасності. Вивчити історію Алжиру у другій половині ХХ – на поч. ХХІ ст. Суспільно-політична криза другої половини 1980-х рр. Активізація ісламських сил. Знати специфіку розвитку Лівії у другій половині ХХ – на поч. ХХІ ст.</p>	Обговорення, дискусія, повідомлення, презентації
4/4	5. Країни Далекого Сходу у новітню добу.	<p>З'ясувати особливості розвитку Китаю у 1918–1945 рр. Знати історію Китаю у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. Проблеми та перспективи розвитку сучасного Китаю. Вивчити історичні процеси, що відбувалися в Японії у новітню добу. Аналізувати специфіку розвитку Кореї у новітній період розвитку, проблему об'єднання Кореї та міжкореєвський діалог.</p>	Обговорення, дискусія, повідомлення, презентації, творчі завдання

-/2	6. Країни Тропічної і Південної Африки в першій половині ХХ ст.	Розуміти особливості соціально-економічного і політичного становища колоній у Тропічній Африці. Аналізувати національно-визвольну боротьбу африканських народів і політику колоніальних держав. Вивчити соціально-економічне і політичне становище колоній у Південній Африці. Знати про особливості розвитку Ефіопії. Аналізувати політичний і соціально-економічний розвиток Ліберії.	Обговорення, дискусія, повідомлення, презентації
-/2	7. Країни Тропічної і Південної Африки в другій половині ХХ ст.	Знати основні тенденції розвитку країн Тропічної і Південної Африки у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. Аналізувати розвиток Ефіопії. З'ясувати соціально-економічне і політичне становище Південно-Африканської Республіки. Особливості розвитку Ліберії.	Обговорення, дискусія, презентації, творчі завдання

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК 3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6.	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ФК 1.	Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
ФК 2.	Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.
ФК 3.	Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.
ФК 4.	Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.
ФК 5.	Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).
ФК 9.	Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
ФК 10.	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

ПРН 1.	Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.
ПРН 2.	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН 3.	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
ПРН 4.	Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
ПРН 5.	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
ПРН 7.	Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах
ПРН 11.	Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
ПРН 13	Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей

Літературні джерела

1. Вузов В. И. Новейшая история стран Азии и Африки (1945–2004): учеб, пособие, под ред. А. А. Егорова. Ростов на Дону: Феникс, 2005. 574 с.
2. История Востока. В 6 т. Т. 5.: Восток в новейшее время: 1914–1945 гг. / Отв. ред.: Р. Г. Ланда. М.: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2006. – 717 с.
3. История Востока. В 6 т. Т. 6.: Восток в новейшей период (1945–2000 гг.) / Отв. ред.: В. Я. Белокреницкий, В. В. Наумкин. М.: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2008. 1095 с.
4. Ігнат'єв П. М. Країни Азії: особливості культури та побуту. Чернівці: Книги-XXI, 2011. 340 с.
5. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії: Навчальний посібник. Чернівці: Книги-XXI, 2006. 424 с.
6. Ігнат'єв П. М. Індія на шляху до лідерства в Південній Азії. Чернівці: Книги-XXI, 2006. 504 с.
7. Ігнат'єв П. Індійський прагматизм в умовах глобалізації // Зовнішні справи. № 10. 2011. С. 46–49.
8. Захарченко А. «Арабська весна» у дзеркалі Європейських ініціатив // Зовнішні справи. № 10. 2011. С. 26–29.
9. Кітченко В.О. Історія українського китаєзнавства (XVIII –XXI ст.). К., 2018. 388 с.
10. Країни світу. Азія / Авт.-упорядники В. М. Складенко, В. В. Мирошнікова, А. С. Шуклінова, М. О. Панкова. Харків: Фоліо, 2008. 319 с.
11. Козицький А. М. Новітня історія Азії та Африки. Львів: Афіша, 2005. 430 с.
12. Корсунський С. Як будувати відносини з країнами Азії. Економіка, дипломатія, культурні особливості. Х.: Віват, 2021. 288 с.
13. Кулініч М. Україна і Японія: глобальне партнерство і ефективна двостороння взаємодія // Зовнішні справи. № 1. 2011. С. 6–10.
14. Лозовицький О. Сучасний Схід: демократичний ренесанс чи геополітичний перерозподіл? // Зовнішні справи. № 2. 2011. С. 6–9.
15. Мартиненко А., Мартиненко Б. Міжнародні відносини 1945–1975 років. К., 2007.
16. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учеб, для студ. высш. учеб, заведений: В 3 ч. / Под ред. А. М. Родригеса. М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. Ч. 1: 1900–1945. 368 с.
17. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учеб, для студ. высш. учеб, заведений: В 3 ч. / Под ред. А. М. Родригеса. М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. Ч. 2. 320 с.
18. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учеб, для студ. высш. учеб, заведений: В 3 ч. / Под ред. А. М. Родригеса. М., 2003. Ч. 3: 1945–2000. 272 с.
19. Сергійчук І. М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець XX ст.): Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. 288 с.

20. Трошин Ю. А. История стран Азии и Африки в новейшее время (1918–2000). М.: Издательство «Весь мир», 2004. 608 с.
21. Шевчук О. Китай між США та Росією: геостратегічні відносини. Монографія. Миколаїв, 2008. 448 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності та відповідно до критеріїв якості знань). Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20 %. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. Мобільні пристрої дозволяються лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (тема 1–2) – робота на семінарських заняттях, обговорення основних питань, творчі завдання	20
Змістовий модуль 2 (тема 3–4) – робота на семінарських заняттях, обговорення основних питань, творчі завдання	25
Змістовий модуль 3 (тема 5–7) – робота на семінарських заняттях, обговорення основних питань, творчі завдання	20
ІНДЗ	15
Підсумковий контроль (теми 1–7) – тести різних рівнів	20